

Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI DLA GMINY SWARZĘDZ
ZA ROK 2024

Analizę opracował Wydział Gospodarki Odpadami

Swarzędz, 2025 rok

Spis treści

I. WPROWADZENIE	1
1. Podstawa prawna	1
1.1. Wykaz aktów prawnych	2
1.2. Ustawy i rozporządzenia	2
1.3. Dokumenty strategiczne	2
1.4. Źródła danych	2
2. Charakterystyka Gminy Swarzędz	3
2.1. Opis Gminy Swarzędz	3
2.2. Zarys powstawania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Swarzędz	3
2.3. Źródła powstawania odpadów komunalnych	5
2.4. Struktura ludności Gminy Swarzędz	5
2.5. Liczba złożonych deklaracji	6
2.6. Liczba osób ujętych w deklaracjach	6
2.7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy o której mowa w art. 6 ust. 1 ucpq, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucpq	6
3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	7
3.1. Zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Swarzędz	7
3.2. Zagospodarowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne pochodzących z terenu Gminy Swarzędz	9
II. DANE DOTYCZĄCE ODPADÓW KOMUNALNYCH – NA PODSTAWIE SPRAWOZDAŃ ROCZNYCH PRZEKAZANYCH DO URZĘDU MIASTA I GMINY SWARZĘDZ	9
1. Masa odpadów komunalnych odebrana i zebrana z terenu Gminy Swarzędz na podstawie sprawozdań rocznych	10
1.1. Masa wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Gminy Swarzędz	10
1.2. Masa zagospodarowanych odpadów w podziale na poszczególne kody odpadów	11
1.2.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	13
1.2.2. Bioodpady	13
1.2.3. Odpady zbierane w sposób selektywny	14
1.2.4. Odpady budowlane i rozbiórkowe	14
1.2.5. Podsumowanie dot. ilości odpadów deklarowanych w sprawozdaniach rocznych sporządzonych przez podmioty wpisane do RDR	15
2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)	16
3. Pojemniki przeznaczone do gromadzenia drobnych elektroodpadów i baterii	17
4. Masa wytworzonych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca	18

III. Osiągnięte poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia 18

IV. ORGANIZACJA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SWARZĘDZ W 2024 R..... 19

1. Obowiązujące Umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz prowadzenie PSZOK w 2024 r.... 19

2. Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w roku 2024 w ramach systemu realizowanego przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu 19

3. Masa odpadów odebranych i zebranych w ramach organizowanego systemu w przeliczeniu na mieszkańca 20

4. Koszty poniesione przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu w związku z prowadzeniem systemu 21

5. Działania edukacyjne Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu w roku 2024 21

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi 22

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w Gminie Swarzędz GUS (stan na dzień 30.06.2024 r.) 5

Tabela 2 Liczba ludności w Gminie Swarzędz wg rejestru gminnego (stan na dzień 31.12.2024 r.)..... 6

Tabela 3 Porównanie danych z deklaracji z danymi zawartymi w GUS 6

Tabela 4 Ilość metali powstających po procesie obróbki żużla wytworzonego wyniku procesu termicznego przekształcania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 8

Tabela 5 Masa wszystkich odpadów komunalnych z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. 10

Tabela 6 Masa odpadów komunalnych zagospodarowanych w 2024 r. wraz ze wskazaniem sposobu zagospodarowania 11

Tabela 7 Masa odpadów komunalnych przekazana do zagospodarowania z terenu Gminy Swarzędz..... 13

Tabela 8 Masa bioodpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. 13

Tabela 9 Masa odebranych i zebranych surowców wtórnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. 14

Tabela 10 Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. 15

Tabela 11 Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów w strumieniu odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. 15

Tabela 12 Masa odpadów zebranych przez PSZOK z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. na podstawie sprawozdania rocznego 17

Tabela 13 Masa odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych, zebranych w PSZOK i zebranych przez podmioty zbierające przypadająca na jednego mieszkańca w 2024 r. wg ewidencji ludności Gminy Swarzędz 18

Tabela 14 Osiągnięte poziomy przez Gminę Swarzędz w 2024 r..... 19

Tabela 15 Masy odpadów komunalnych odebranych i zebranych w 2024 r. w ramach systemu organizowanego przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu..... 20

Tabela 16 Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych w ramach organizowanego systemu przypadająca na jednego mieszkańca w 2024 r. wg ewidencji ludności Gminy Swarzędz 20

Tabela 17 Koszty i dochody za 2024 r. 21

Spis rysunków

Rysunek 1 Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) 7

Rysunek 2 Schemat procesu przetwarzania odpadów w ITPOK..... 9

Spis wykresów

<i>Wykres 1 Procentowy udział masowy poszczególnych frakcji odpadów zbieranych selektywnie na terenie Gminy Swarzędz w 2024 r.</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 2 Procentowy udział odebranych i zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 3 Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w strumieniu odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.</i>	<i>16</i>

I. WPROWADZENIE

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej jako ucpg), Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ponadto, zgodnie z art. 9tb ww. ustawy:

1. Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ucpg, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucpg;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

2. Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

3. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

1.1. Wykaz aktów prawnych

Analiza została sporządzona w oparciu o obowiązujące akty prawa, a także dokumenty strategiczne i planistyczne.

1.2. Ustawy i rozporządzenia

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.), dalej jako ucpg;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.), dalej jako uo;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

1.3. Dokumenty strategiczne

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym przyjęty uchwałą Nr VIII/192/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2024 roku w sprawie aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym (dalej jako WPGO).

1.4. Źródła danych

Analiza została sporządzona w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, rocznym sprawozdaniu podmiotu prowadzącego Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz rocznych sprawozdaniach podmiotów zbierających odpady komunalne przekazanych burmistrzowi za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, na podstawie których Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu sporządził w systemie BDO sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Swarzędz.

Ponadto analiza została sporządzona w oparciu o dane zawarte w raportach miesięcznych składanych przez Wykonawcę:

- dot. odbioru i transportu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny (bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, odpady wystawkowe) z nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz;
- dot. prowadzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla właścicieli nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Swarzędz.

Dane prezentowane w niniejszym dokumencie pozyskane zostały również z Głównego Urzędu Statystycznego i rejestru mieszkańców gminy oraz stanowią opracowanie własne na podstawie pozyskiwanych przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu informacji od mieszkańców, np. ze składanych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2. Charakterystyka Gminy Swarzędz

2.1. Opis Gminy Swarzędz

Gmina Swarzędz leży w centralnej części województwa wielkopolskiego. Geograficznie jest to północna część Równiny Wrzesińskiej, wchodzącej w skład Niziny Wielkopolskiej, krainy geograficznej, której charakter określa polodowcowa rzeźba terenu. Cała gmina zajmuje powierzchnię blisko 102 km² (miasto 8,2 km², tereny wiejskie 93,8 km²). Na terenie gminy znajduje się miasto Swarzędz i dodatkowo wydzielonych zostało 20 sołectw: Bogucin, Garby, Gortatowo, Gruszczyn, Janikowo Dolne, Janikowo Górne, Jasin, Karłowice, Kobylnica, Kruszewnia, Łowęcin, Paczkowo, Puszczykowo-Zaborze, Rabowice, Sarbinowo, Sokolniki Gwiazdowskie, Uzarzewo, Wierzonka, Wierzenica, Zalasewo. Gmina wchodzi w skład powiatu poznańskiego, a sąsiadując bezpośrednio z Poznaniem, jest największą gminą aglomeracji. W granicach gminy leżą Jezioro Swarzędzkie, przez które przepływa Cybina, Jezioro Uzarzewskie oraz inne zbiorniki wodne, zwłaszcza w dolinach Głównej i Cybiny.

2.2. Zarys powstawania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Swarzędz

Rok 2024 to trzeci rok, odkąd po wystąpieniu ze Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” gmina samodzielnie odpowiada za organizację systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Swarzędz. Swoim systemem gmina objęła właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych, mieszanych oraz rekreacyjnych. Jednakże, właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy mogli wyłączyć się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez Gminę Swarzędz. W tym celu do dnia 17.12.2022 roku ww. właściciele zobowiązani byli do złożenia stosownego oświadczenia wraz z kopią umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów zawartej z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne (wpisanymi do RDR). Oświadczenia te skuteczne były od dnia, w którym zaczęła obowiązywać umowa w sprawie zamówienia publicznego na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zorganizowanego przez Gminę Swarzędz, a zatem w okresie od 1.07.2023 roku do 31.12.2024 roku. W 2024 roku z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości niezamieszkałych wyłączyli łącznie dziesięć nieruchomości.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Swarzędz obejmuje swoim zakresem nie tylko działania związane z odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości ale również szereg innych czynności ustawowo wymaganych związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych, prowadzeniem PSZOK, prowadzeniem Rejestru Działalności Regulowanej (RDR), sprawozdawczością jak również działaniami kontrolnymi i edukacyjnymi czy też kontrolą nad danymi wskazanymi w deklaracjach o wysokości opłaty.

Mając powyższe na uwadze, do zadań Urzędu Miasta i Gminy należą w szczególności:

-
- zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz podejmowanie decyzji o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, w tym organizacja przetargów i zawieranie umów z podmiotami wyłonionymi w przetargu, a także zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezobowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w przypadku nie zawarcia przez nich umów na odbieranie odpadów komunalnych z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;
 - podejmowanie uchwał stanowiących akty prawa miejscowego, w celu organizacji odbierania odpadów komunalnych oraz wyznaczania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
 - dokonywanie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym za odbieranie odpadów, określanie stawek tych opłat określanie stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny;
 - określanie terminów, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - przyjmowanie od właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - określanie wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości;
 - określanie wysokości zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - ustalanie przez organ wykonawczy w drodze decyzji administracyjnej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w razie niezłożenia deklaracji lub uzasadnionych wątpliwości, co do danych zawartych w deklaracji złożonej przez właściciela nieruchomości, a także w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, na podstawie powiadomienia przekazanego przez podmiot odbierający odpady komunalne o przyjęciu ich jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
 - określanie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługę odbierania odpadów komunalnych, która wykonywana jest przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;
 - określanie wyższych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługę, o której mowa w punkcie poprzednim, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny;
 - kontrolowanie przez organ wykonawczy posiadania umów na odbieranie odpadów komunalnych oraz dowodów uiszczania opłat za tę usługę;
 - ustalanie przez organ wykonawczy w drodze decyzji obowiązku uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości tych opłat z zastosowaniem stawek opłat podwyższonych, terminów ich uiszczania, sposobu i terminów udostępniania pojemników w celu ich opróżniania, lub worków w celu ich odebrania, w przypadku nie zawarcia przez właścicieli

nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, umów na odbieranie odpadów komunalnych;

- określanie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz przeprowadzanie kontroli podmiotów odbierających odpady wpisanych do RDR;
- sporządzanie sprawozdań w zakresie odpadów komunalnych i nadzór nad sprawozdawczością prowadzoną przez przedsiębiorców oraz nadzór nad sprawozdawczością podmiotów zbierających odpady komunalne.

2.3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z zapisami art. 3 ust. 1 pkt 7 uo przez odpady komunalne rozumie się *odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:*

a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz

b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych

– przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

2.4. Struktura ludności Gminy Swarzędz

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba mieszkańców Gminy Swarzędz na koniec czerwca 2024 roku wynosiła 56 873 osoby. Szczegółowe informacje dotyczące liczby ludności na podstawie danych GUS na terenie Gminy Swarzędz prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1 Liczba ludności w Gminie Swarzędz GUS (stan na dzień 30.06.2024 r.)

Ludność obszaru miejskiego	Ludność obszaru wiejskiego	Ludność ogółem
28 050	28 823	56 873

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szczegółowe informacje dotyczące liczby ludności na podstawie danych z rejestru gminnego prezentuje tabela poniżej.

Tabela 2 Liczba ludności w Gminie Swarzędz wg rejestru gminnego (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Ludność obszaru miejskiego	Ludność obszaru wiejskiego	Ludność ogółem
26 370	24 633	51 003

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z rejestru gminnego

2.5. Liczba złożonych deklaracji

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

Gmina Swarzędz objęta systemem zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. W roku 2024 do Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu wpłynęło łącznie około 15 386 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym 614 pierwszych deklaracji oraz 14 772 korekt oraz nowych deklaracji.

2.6. Liczba osób ujętych w deklaracjach

Porównanie danych z deklaracji z danymi GUS wskazuje, że procent mieszkańców objętych deklaracjami wynosi 95,37%.

Tabela 3 Porównanie danych z deklaracji z danymi zawartymi w GUS

Liczba osób ujęta w 2024 roku w deklaracjach*	Liczba osób wg GUS	% mieszkańców objętych deklaracjami
54 238	56 873	95,37%

** Obejmuje liczbę osób ujętych w deklaracjach i decyzjach administracyjnych wg Bazy deklaracji z dnia 02.01.2025 r. (stan na dzień 31.12.2024 roku)*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z deklaracji oraz GUS

2.7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy o której mowa w art. 6 ust. 1 ucp, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucp

W 2024 roku Gmina Swarzędz nie stwierdziła występowania przypadków właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ucp, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucp.

3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

3.1. Zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Swarzędz

Zgodnie z zawartym Porozumieniem między Gminą Swarzędz a Miastem Poznań niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane z terenu Miasta i Gminy Swarzędz kierowane są celem ich zagospodarowania do Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu (ITPOK).

Instalacja powstała na podstawie umowy Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) podpisanej przez Miasto Poznań oraz PreZero Zielona Energia (wówczas SITA Zielona Energia). ITPOK została oddana do użytku w pierwszej połowie 2016 roku i będzie eksploatowana przez następne 25 lat. Projekt pozwoli spełnić wymagania dotyczące ograniczenia ilości odpadów komunalnych trafiających na składowiska, wynikające z polskiego i europejskiego prawa.

Z dniem 29 grudnia 2016 roku ITPOK ogłosiła Pierwszy Dzień Dostępności (eksploatacji), a było to możliwe dzięki wcześniejszemu uzyskaniu przez Instalację pozwolenia zintegrowanego, pozwolenia na użytkowanie oraz pozytywnego wyniku kontroli Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Rysunek 1 Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK)

Źródło: <https://prezero-zielonaenergia.pl>

Instalacja posiada następujące parametry techniczne:

- wydajność/przepustowość - 210 000 Mg/rok,
- ilość linii termicznego przekształcania - 2 linie,
- nominalna wydajność jednej linii - 13,5 Mg/h,
- nominalny czas pracy linii – 7 800 h/rok,

-
- nominalna wartość opałowa – 8,4 GJ/Mg,
 - typ spalanych odpadów: komunalne zmieszane, niepodlegające segregacji i recyklingowi.

Odebrane przez odbiorcę odpady komunalne z pojemników na odpady zmieszane nie są wcześniej sortowane tylko bezpośrednio przekazywane są do ITPOK. Ważne jest zatem, aby do pojemników na odpady zmieszane trafiały wyłącznie odpady, które nie nadają się do recyklingu (z pominięciem odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych), a co za tym idzie termicznemu przekształceniu były poddawane wyłącznie odpady, które nie mogą zostać ponownie wykorzystane.

ITPOK przystosowana jest do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, innych niż niebezpieczne. Odpady w instalacji poddawane są procesowi odzysku R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii), w wyniku którego wytwarzana jest energia cieplna oraz elektryczna. Ponadto w wyniku spalania zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zostaje wytworzony żużel, z którego po procesie obróbki wyodrębnia się odpady metali żelaznych o kodzie 19 12 02 oraz odpady metali nieżelaznych o kodzie 19 12 03.

W 2024 roku z terenu Gminy Swarzędz do ITPOK zostało przekazanych 12 860,9760 Mg odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, w wyniku spalania których powstało 205,1930 Mg odpadów metali. Szczegółowe dane w tym zakresie zaprezentowano w tabeli 4.

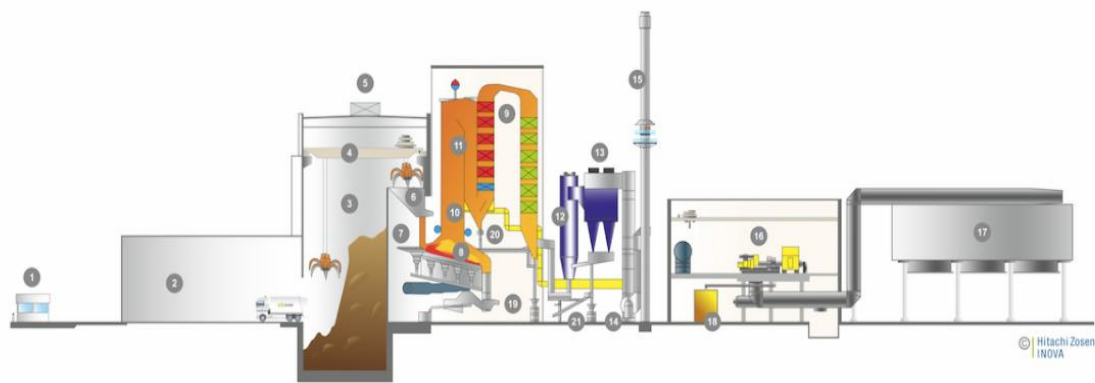
Tabela 4 Ilość metali powstających po procesie obróbki żużla wytworzonego wyniku procesu termicznego przekształcania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01

ITPOK metale żelazne 19 12 02	ITPOK metale nieżelazne 19 12 03
170,3460	34,8470

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanej przez PreZero Zielona Energia Sp. z o.o.

Termiczne przetwarzanie odpadów jest jednym z najbardziej rygorystycznie kontrolowanych procesów w Europie. ITPOK w Poznaniu została tak zaprojektowana, aby spełniać surowe normy środowiskowe wynikające zarówno z przepisów krajowych jak i unijnych. Parametry emisji zanieczyszczeń rejestrowane są w trybie ciągłym w systemie komputerowym nadzorującym proces przetwarzania odpadów, natomiast wyniki wyświetlane są na bieżąco na tablicy wskazującej rejestrowane wielkości emisji, która zlokalizowana jest na terenie instalacji. Dane te również są ogólnodostępne dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej instalacji (<https://prezero-zielonaenergia.pl/raporty-z-pracy-instalacji/monitoring-emisji/>).

Rysunek 2 Schemat procesu przetwarzania odpadów w ITPOK

Odbiór i składowanie odpadów

1. Wjazd i waga
2. Hala dostaw
3. Bunkier na odpady
4. Suwnica i chwytak
5. Instalacja dezodoryzująca

Spalanie i odzysk ciepła

6. Lej zasypowy
7. Podajnik odpadów
8. Ruszt Hitachi Zosen Inova
9. Kocioł czterociągowy
10. Palniki wspomagające

Instalacja oczyszczania spalin

11. System redukcji NOx
12. Reaktor pól suchy
13. Filtry workowe
14. Wentylator ciągu
15. Komin i stacja pomiarów emisji

Odzysk energii

16. Turbina - generator
17. Skraplacz chłodzony powietrzem
18. Wymiennik ciepła

Odpady poprocesowe

19. Odzūżlacz
20. System transportu popiołów z kotła
21. System transportu pyłów z oczyszczania spalin

Źródło: <https://prezero-zielonaenergia.pl>

3.2. Zagospodarowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne pochodzących z terenu Gminy Swarzędz

Zgodnie z zawartą Umową między Gminą Swarzędz a Wykonawcą świadczącym usługę odbioru odpadów komunalnych, odebrane z terenu gminy bioodpady, odbiorca przekazuje do wybranych przez siebie instalacji do odzysku odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami lub samodzielnego zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W 2024 roku odebrane bioodpady z terenu Gminy Swarzędz zostały zagospodarowane w instalacjach w wyniku poddania ich procesowi odzysku R3 (Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki).

II. DANE DOTYCZĄCE ODPADÓW KOMUNALNYCH – NA PODSTAWIE SPRAWOZDAŃ ROCZNYCH PRZEKAZANYCH DO URZĘDU MIASTA I GMINY SWARZĘDZ

Zgodnie z art. 9n, art. 9na oraz art. 9nb ucpg podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne są obowiązane do sporządzania rocznych sprawozdań, które są przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

1. Masa odpadów komunalnych odebrana i zebrana z terenu Gminy Swarzędz na podstawie sprawozdań rocznych

1.1. Masa wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Gminy Swarzędz

Ze złożonych sprawozdań za rok 2024 wynika, że z terenu Gminy Swarzędz łącznie odebrano **28 266,3103 Mg** odpadów komunalnych z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych. W masie tej zawarte są wszystkie odpady wykazane przez przedsiębiorców w sprawozdaniach rocznych podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości tj. odpady z grupy 20, 15, 16 (np. zużyte opony) oraz odpady z grupy 17, a także odpady wykazane w sprawozdaniu podmiotu prowadzącego PSZOK oraz podmiotów zbierających odpady komunalne. Masy wszystkich odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 roku prezentuje tabela poniżej.

Tabela 5 Masa wszystkich odpadów komunalnych z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Lp.	Kod odpadu	Swarzędz	PSZOK	Zbierający	SUMA
1.	15 01 01	1 653,7500	30,1110		1 683,8610
2.	15 01 02	1 858,6100	14,2640		1 872,8740
3.	15 01 03	65,0300			65,0300
4.	15 01 04			16,5767	16,5767
5.	15 01 06	17,5000			17,5000
6.	15 01 07	1 429,9000	12,0710		1 441,9710
7.	16 01 03	66,7400	36,3810		103,1210
8.	17 01 01	46,7100	138,8530		185,5630
9.	17 01 02	32,5200	53,6520		86,1720
10.	17 01 03	1,9000	51,3150		53,2150
11.	17 01 07	136,1000	58,4340		194,5340
12.	17 02 01	11,3800			11,3800
13.	17 02 02	3,1000			3,1000
14.	17 04 01			12,1904	12,1904
15.	17 04 02			27,2472	27,2472
16.	17 04 03			0,1609	0,1609
17.	17 04 04			3,5202	3,5202
18.	17 04 05			804,9309	804,9309
19.	17 04 11			12,4990	12,4990
20.	17 06 04	2,8400			2,8400
21.	17 09 04	482,3600			482,3600
22.	20 01 01	20,0000			20,0000
23.	20 01 08	1 648,8600			1 648,8600
24.	20 01 10		3,9780		3,9780
25.	20 01 21*		0,2270		0,2270
26.	20 01 28		15,5580		15,5580
27.	20 01 32		1,6680		1,6680

28.	20 01 33*		0,4990	0,6140	1,1130
29.	20 01 34		0,3030		0,3030
30.	20 01 35*	8,5200	19,4020		27,9220
31.	20 01 36	3,9000	27,0050		30,9050
32.	20 01 39	1,1200	5,0020		6,1220
33.	20 01 40		16,4970	29,3960	45,8930
34.	20 02 01	5 266,4400	124,6720		5 391,1120
35.	20 02 03	70,6000			70,6000
36.	20 03 01	12 868,3160			12 868,3160
37.	20 03 03	82,6200			82,6200
38.	20 03 07	556,2000	413,0470		969,2470
39.	20 03 99	1,2200			1,2200
SUMA		26 336,2360	1 022,9390	907,1353	28 266,3103

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

1.2. Masa zagospodarowanych odpadów w podziale na poszczególne kody odpadów

Odpady odebrane i zebrane z terenu Gminy Swarzędz zostały przekazane na instalacje, w których poddane zostały różnym procesom odzysku (w tym recyklingu) czy unieszkodliwiania lub zostały zmagazynowane. W tabeli 6 przedstawiono masę poszczególnych rodzajów zagospodarowanych odpadów, a także procesy jakim odpady te zostały poddane. Łączna masa zagospodarowanych odpadów w 2024 roku wynosi **26 458,6490 Mg**, w masie tej ujęte są również odpady, które były zmagazynowane przez podmioty odbierające odpady i zbierające w latach wcześniejszych i zagospodarowane w roku 2024. W łącznej masie nie zostały uwzględnione odpady budowlane i rozbiórkowe, które zgodnie z definicją odpadów komunalnych obowiązującą od dnia 1.01.2022 roku zostały wyłączone z grupy odpadów komunalnych.

Tabela 6 Masa odpadów komunalnych zagospodarowanych w 2024 r. wraz ze wskazaniem sposobu zagospodarowania

L.p.	Kod odpadu	Sposób zagospodarowania	Odbierający	PSZOK	Podmiot zbierający	Suma
1.	15 01 01	R12	1 626,6800			1 626,6800
2.	15 01 01	R3	27,0700	30,1910		57,2610
3.	15 01 01	R13		0,2420		0,2420
4.	15 01 02	R12	1 847,9400			1 847,9400
5.	15 01 02	R3	10,6700	14,2960		24,9660
6.	15 01 02	R13		0,0710		0,0710
7.	15 01 03	R3	65,0300			65,0300
8.	15 01 04	R4			17,6800	17,6800
9.	15 01 04	R13			0,7020	0,7020
10.	15 01 06	R12	17,5000			17,5000
11.	15 01 07	R12	1 406,5600	2,9600		1 409,5200
12.	15 01 07	R5	23,3400	7,9950		31,3350
13.	15 01 07	R13		1,8700		1,8700
14.	16 01 03	R3	5,4000	39,8910		45,2910

15.	16 01 03	R12	61,3400			61,3400
16.	16 01 03	R13		0,3760		0,3760
17.	20 01 01	R3	10,1000			10,1000
18.	20 01 01	R12	9,9000			9,9000
19.	20 01 08	R3	1 648,8600			1 648,8600
20.	20 01 10	R12		3,9900		3,9900
21.	20 01 10	R13		0,5790		0,5790
22.	20 01 21*	R12		0,2280		0,2280
23.	20 01 28	R12		7,0530		7,0530
24.	20 01 28	D10		8,5370		8,5370
25.	20 01 28	R13		0,2610		0,2610
26.	20 01 32	R12		0,9570		0,9570
27.	20 01 32	D10		0,7110		0,7110
28.	20 01 32	R13		0,0050		0,0050
29.	20 01 33*	R4		0,5290	0,6130	1,1420
30.	20 01 33*	R13		0,0250	0,0010	0,0260
31.	20 01 34	R12		0,3080		0,3080
32.	20 01 35*	R12	8,5200	19,3920		27,9120
33.	20 01 35*	R13		0,4860		0,4860
34.	20 01 36	R12	3,9000	26,9410		30,8410
35.	20 01 36	R13		0,4620		0,4620
36.	20 01 39	R12	1,1200	4,9070		6,0270
37.	20 01 39	R13		0,3270		0,3270
38.	20 01 40	R12		12,4610	15,5600	28,0210
39.	20 01 40	R4		4,1130	8,0880	12,2010
40.	20 01 40	R13		0,6300	6,0790	6,7090
41.	20 02 01	R3	5 251,5000	128,4880		5 379,9880
42.	20 02 01	R13	65,5400	0,6860		66,2260
43.	20 02 03	R12	70,6000			70,6000
44.	20 03 01	R1	12 860,9760			12 860,9760
45.	20 03 01	R12	7,3400			7,3400
46.	20 03 03	R12	82,6200			82,6200
47.	20 03 07	R3	0,1800	28,6000		28,7800
48.	20 03 07	R12	556,0200	362,8540		918,8740
49.	20 03 07	R13		28,5780		28,5780
50.	20 03 99	R12	1,2200			1,2200
SUMA			25 669,9260	740,0000	48,7230	26 458,6490

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące mas odpadów zagospodarowanych w 2024 roku wraz ze wskazaniem sposobu ich zagospodarowania.

Tabela 7 Masa odpadów komunalnych przekazana do zagospodarowania z terenu Gminy Swarzędz

Masa odpadów poddana procesom odzysku [Mg]					Masa odpadów poddana magazynowaniu [Mg]	Masa odpadów poddana unieszkodliwianiu [Mg]	Masa odpadów poddana składowaniu [Mg]
R1	R3	R4	R5	R12	R13	D10	D5
12 860,9760	7 260,2760	31,0230	31,3350	6 158,8710	106,9200	9,2480	0,0000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

Z łącznej masy odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz, które następnie przekazano do zagospodarowania w 2024 roku, **12 860,9760 Mg** odpadów poddano przetworzeniu w procesie **R1** i **9,2480 Mg** odpadów poddano przetworzeniu w procesie **D10** co stanowi **48,97%** odpadów przekazanych do termicznego przekształcania w stosunku do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (zgodnie z wytycznymi zawartymi w BDO – procent odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania liczymy w stosunku do odebranych i zebranych odpadów z grupy 15 i 20 z wyłączeniem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06). Ponadto **7 260,2760 Mg** odpadów poddano przetworzeniu w procesie **R3** a **106,9200 Mg** odpadów poddano magazynowaniu w procesie **R13**.

1.2.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

W 2024 roku z terenu Gminy Swarzędz odebrano łącznie **12 868,3160 Mg** odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01, z czego **12 860,9760 Mg** odpadów zostało wykorzystane głównie jako paliwo lub inny środek wytwarzania energii a **7,3400 Mg** odpadów zagospodarowano w Instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów.

1.2.2. Bioodpady

Masa odebranych i zebranych w PSZOK bioodpadów ulegających biodegradacji z terenu Gminy Swarzędz w 2024 roku wynosiła łącznie **7 039,972 Mg** (na podstawie danych ze składanych sprawozdań rocznych). W odpowiednich instalacjach bioodpady zostały poddane procesowi odzysku metodą **R3** (recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania).

Masę bioodpadów odebraną od właścicieli nieruchomości oraz zebraną w PSZOK jak również zebraną przez podmioty zbierające z terenu Gminy Swarzędz w 2024 roku prezentuje tabela 8.

Tabela 8 Masa bioodpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Masa bioodpadów	Odbierający	PSZOK	Zbierający	SUMA
Masa odebranych bioodpadów (20 01 08) [Mg]	1 648,860	0,000	0,000	1 648,860
Masa odebranych i zebranych bioodpadów (20 02 01) [Mg]	5 266,440	124,672	0,000	5 391,112
SUMA	6 915,300	124,672	0,000	7 039,972

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

1.2.3. Odpady zbierane w sposób selektywny

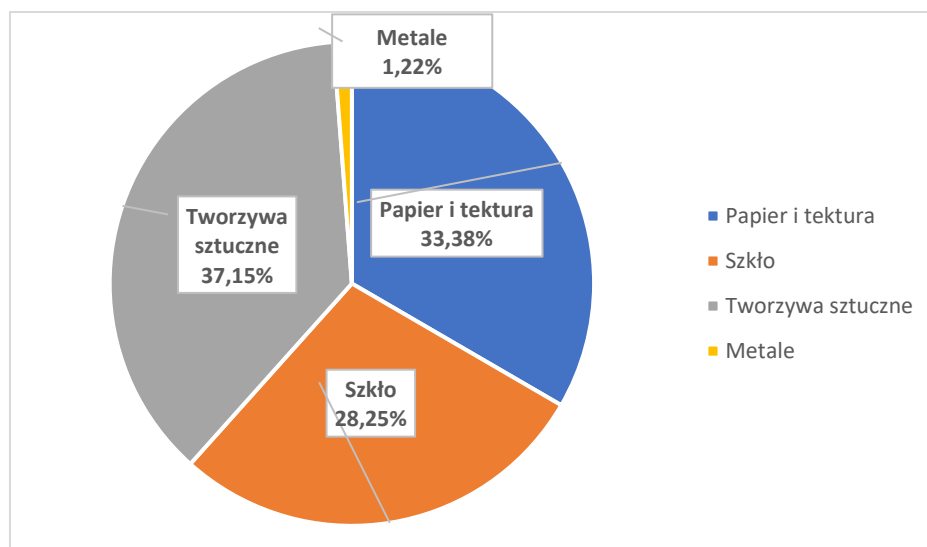
Na obszarze Gminy Swarzędz w 2024 roku łącznie odebrano i zebrano **5 104,7977 Mg** odpadów zbieranych selektywnie. Największą masę stanowiły odebrane tworzywa sztuczne (37,15%), papier i tektura (33,38%) oraz szkło (28,25%). Zaś metale stanowiły około 1,22%. Szczegółowe dane dot. odebranych i zebranych selektywnie odpadów w 2024 roku na terenie Gminy Swarzędz prezentuje tabela oraz wykres poniżej.

Tabela 9 Masa odebranych i zebranych surowców wtórnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Podmiot	Masa odpadów zbieranych w sposób selektywny [Mg]				
	Papier i tektura	Szkło	Tworzywa sztuczne	Metale	SUMA
Odbierający	1673,7500	1429,9000	1 877,2300		4 980,8800
PSZOK	30,1110	12,0710	19,2660	16,4970	77,9450
Podmioty zbierające				45,9727	45,9727
SUMA	1 703,8610	1 441,9710	1 896,4960	62,4697	5 104,7977

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

Wykres 1 Procentowy udział masowy poszczególnych frakcji odpadów zbieranych selektywnie na terenie Gminy Swarzędz w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

1.2.4. Odpady budowlane i rozbiórkowe

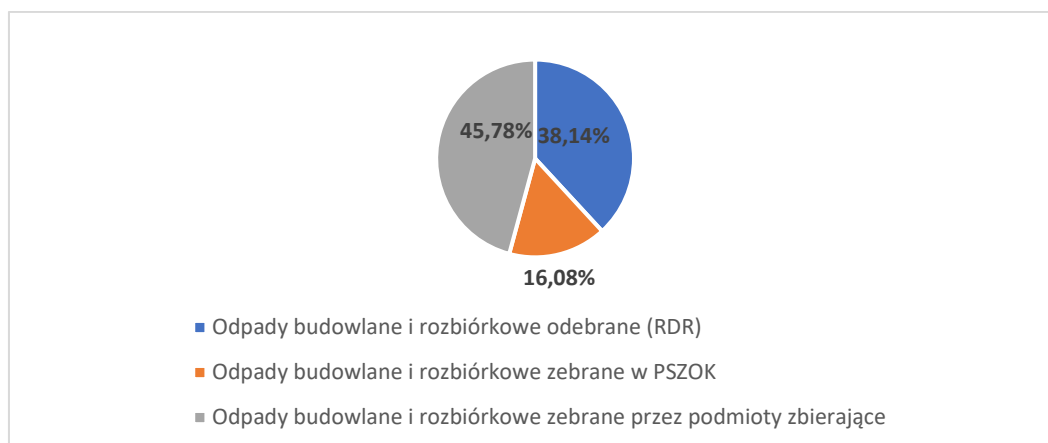
W 2024 roku z obszaru Gminy Swarzędz łącznie odebrano i zebrano **1 879,7126 Mg** odpadów budowlanych i rozbiórkowych, które od 1.01.2022 roku zgodnie z definicją odpadów komunalnych nie stanowią odpadów komunalnych. Szczegółowe informacje prezentuje tabela oraz wykres poniżej.

Tabela 10 Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych [Mg]	Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebranych w PSZOK [Mg]	Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebranych przez podmioty zbierające [Mg]
716,9100	302,2540	860,5486

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

Wykres 2 Procentowy udział odebranych i zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

1.2.5. Podsumowanie dot. ilości odpadów deklarowanych w sprawozdaniach rocznych sporządzonych przez podmioty wpisane do RDR

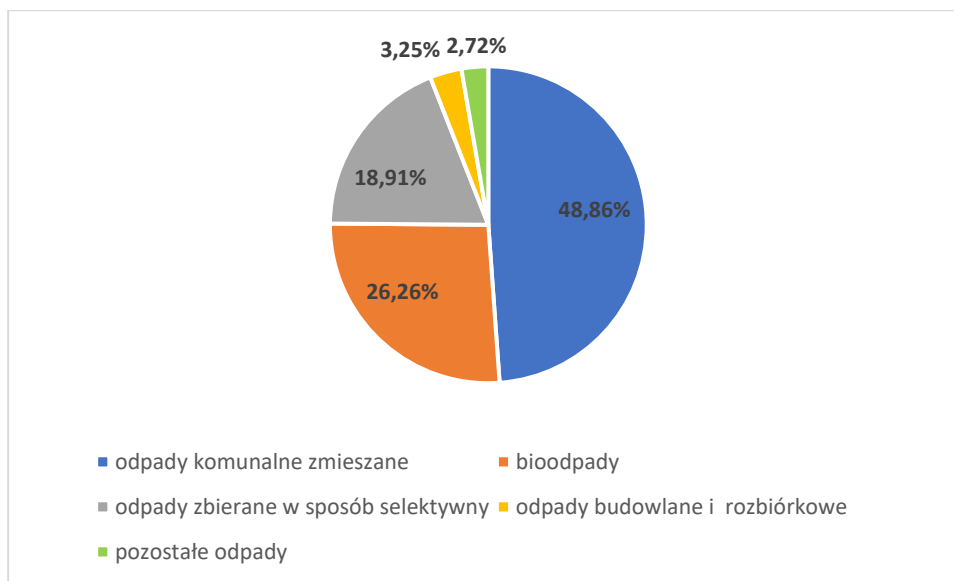
Analizując dane zawarte w sprawozdaniach rocznych składanych przez podmioty posiadające wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (zgodnie z art. 9n ucpg,) można zauważyć, że największy procent w strumieniu wszystkich odebranych odpadów z terenu Gminy Swarzędz stanowią niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne o kodzie 20 03 01, tj. **48,86%**. Bioodpady stanowią **26,26%**, odpady zbierane w sposób selektywny **18,91%** a odpady budowlane i rozbiórkowe **3,25%** wszystkich odebranych odpadów. Natomiast pozostałe odpady (m.in. zużyte opony, odzież, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, farby, tusze, farby drukarskie, kleje lepiszcze i żywice, tusze, leki, baterie i akumulatory) stanowią **2,72%** wszystkich odebranych odpadów.

Tabela 11 Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów w strumieniu odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów w strumieniu odebranych odpadów komunalnych z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Swarzędz [%]				
odpady komunalne zmieszane	bioodpady	odpady zbierane w sposób selektywny	odpady budowlane i rozbiórkowe	Pozostałe odpady
48,86	26,26	18,91	3,25	2,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR

Wykres 3 Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów z uwzględnieniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w strumieniu odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR

2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ucpG Gmina zobowiązana jest do utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w taki sposób by były one łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) daje mieszkańcom możliwość bezpłatnego oddania odpadów zbieranych selektywnie, tj. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady, a także odpadów niebezpiecznych (czyli takich które stanowić mogą zagrożenie dla środowiska naturalnego), chemikaliów, przeterminowanych leków, środków ochrony roślin, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Dodatkowo PSZOK przyjmuje meble i inne odpady wielkogabarytowe (takie jak wózki dziecięce, rowery), a także zużyte opony oraz niezanieczyszczone frakcje odpadów budowlanych (ceramika, czysty gruz ceglany i betonowy). Ponadto jest możliwość dostarczenia przez mieszkańców do PSZOK odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek oraz odpadów tekstyliów i odzieży.

Na terenie Miasta i Gminy Swarzędz od 2018 roku funkcjonuje PSZOK, który zlokalizowany jest na terenie Składowiska Odpadów Komunalnych w Rabowicach przy ul. Świerkowej 17. PSZOK na zlecenie Gminy Swarzędz prowadzony jest przez Swarzędzkie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Szczegółowe dane dot. masy zebranych odpadów komunalnych przez PSZOK z terenu Gminy Swarzędz w 2024 roku przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12 Masa odpadów zebranych przez PSZOK z terenu Gminy Swarzędz w 2024 r. na podstawie sprawozdania rocznego

L.p.	Kod odpadu	Masa [Mg]
1.	15 01 01	30,1110
2.	15 01 02	14,2640
3.	15 01 07	12,0710
4.	16 01 03	36,3810
5.	17 01 01	138,8530
6.	17 01 02	53,6520
7.	17 01 03	51,3150
8.	17 01 07	58,4340
9.	20 01 10	3,9780
10.	20 01 21*	0,2270
11.	20 01 28	15,5580
12.	20 01 32	1,6680
13.	20 01 33*	0,4990
14.	20 01 34	0,3030
15.	20 01 35*	19,4020
16.	20 01 36	27,0050
17.	20 01 39	5,0020
18.	20 01 40	16,4970
19.	20 02 01	124,6720
20.	20 03 07	413,0470
Suma		1 022,9390

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania rocznego złożonego do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez PSZOK

3. Pojemniki przeznaczone do gromadzenia drobnych elektroodpadów i baterii

Na terenie Gminy Swarzędz znajdują się czerwone pojemniki na małogabarytowy sprzęt elektryczny i elektroniczny. Do takich pojemników należy wrzucać elektrośmieci których żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 50 cm, np. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, komputery osobiste, suszarki, drukarki, a także zużyte baterie i akumulatory. Pojemniki znajdują się w następujących lokalizacjach:

- os. Raczyńskiego 23 w Swarzędzu,
- os. Czwartaków 21 w Swarzędzu,
- parking przy skrzyżowaniu ulic św. Marcina i Kosynierów w Swarzędzu,
- parking na os. Kościuszkowców, przy rondzie L. Grajka w Swarzędzu,
- przy Szkole Podstawowej nr 5 od ulicy Geremka w Swarzędzu,
- parking przy boisku sportowym na ulicy Kórnickiej w Zalasewie,
- przy stacji dworca kolejowego w Kobylnicy.

W 2024 roku z przedmiotowych pojemników zebrano 12,219 Mg elektroodpadów i baterii, z czego 9,6469 Mg odpadów zostało przekazanych do recyklingu.

4. Masa wytworzonych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Powołując się na dane ewidencji ludności z rejestrów gminnych do masy wytworzonych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wliczane są wszystkie odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, które zostały odebrane, zebrane w PSZOK i zebrane przez podmioty zbierające. W 2024 roku średnia masa wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych (wykazanych w tabeli 5) przypadająca na jednego mieszkańca Gminy Swarzędz wynosiła **554,209 kg/M/rok**, w tym, m.in. na 1 mieszkańca przypadało około **252,305 kg/M/rok** odpadów komunalnych zmieszanych i **100,088 kg/M/rok** odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj. odpadów z papieru, tworzyw sztucznych, metali i szkła, **36,855 kg/M/rok** odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz **26,930 kg/M/rok** innych odpadów komunalnych (m.in. mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego). W przypadku bioodpadów o kodach 20 01 08 oraz 20 02 01, statystyczny mieszkaniec Gminy Swarzędz wytworzył **138,031 kg/M/rok**. Szczegółowe dane zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 13 Masa odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych, zebranych w PSZOK i zebranych przez podmioty zbierające przypadająca na jednego mieszkańca w 2024 r. wg ewidencji ludności Gminy Swarzędz

Masa odpadów komunalnych zmieszanych (20 03 01) przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa bioodpadów przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa innych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]
252,305	100,088	138,031	36,855	26,930

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przez firmy wpisane do RDR, PSZOK i podmioty zbierające

III. Osiągnięte poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia

Zgodnie z ucpg w 2024 roku gminy zobowiązane są do osiągnięcia następujących poziomów:

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2024 roku (poziom liczony jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15.12.2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji);
- Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (poziom liczony jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych);
- Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych (zgodnie z zapisami art. 3b ust. 2b ucpg poziom oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych). Warto wskazać, że zgodnie z art. 3b ust. 2a ucpg gminy są zobowiązane nie przekraczać

poziomu składowania w wysokości co najmniej: 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025 - 2029, co oznacza, że ustawa nie wskazuje wysokości poziomu dla roku 2024.

W 2024 roku Gmina Swarzędz spełniła wszystkie wymagane poziomy. W poniższej tabeli szczegółowo przedstawiono osiągnięte poziomy.

Tabela 14 Osiągnięte poziomy przez Gminę Swarzędz w 2024 r.

Poziom	Wymagany poziom	Osiągnięty poziom
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] (TR)	nie więcej niż 35%	0
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] (P)	co najmniej 45%	46,06
Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych [%]	-	0,01

Źródło: opracowanie własne

IV. ORGANIZACJA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SWARZĘDZ W 2024 R.

1. Obowiązujące Umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz prowadzenie PSZOK w 2024 r.

W roku 2024 usługę odbioru odpadów komunalnych świadczyło Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Szczecińskiej 5. Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości na terenie Miasta i Gminy Swarzędz odbywał się w ramach umowy zawartej w dniu 29.05.2023 roku dot. odbioru i transportu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny (bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, odpady wystawkowe) z nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz.

Właściciele nieruchomości z terenu gminy Swarzędz na mocy zawartej w grudniu 2023 roku umowy ze Swarzędzkim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. (obowiązującej od stycznia 2024 roku do grudnia 2025 roku) przekazywali odpady do PSZOK, zlokalizowanego w Rabowicach przy ul. Świerkowej 17.

2. Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w roku 2024 w ramach systemu realizowanego przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

W ramach obowiązujących umów, Wykonawca świadczący usługę odbioru odpadów komunalnych w ramach zawartej z Urzędem Miasta i Gminy w Swarzędzu umowy odebrał zmieszane odpady komunalne (20 03 01), bioodpady (20 02 01, 20 01 08), odpady zbierane w sposób selektywny (15 01 01, 15 01 02, 15 01 07), odpady wystawkowe (20 01 35*, 20 01 36, 20 03 07, 16 01 03*) o łącznej masie **25 114,3160 Mg**. Z kolei do PSZOK zostało przyjętych **1 022,9390 Mg** odpadów. W związku z tym

w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku z terenu Gminy Swarzędz odebrano i zebrano (wraz z odpadami zebranymi w PSZOK) łącznie **26 137,2550 Mg** odpadów. Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 15.

Tabela 15 Masy odpadów komunalnych odebranych i zebranych w 2024 r. w ramach systemu organizowanego przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

Odpady zmieszane [Mg]	Odpady zbierane selektywnie				Odpady wystawkowe [Mg]	PSZOK [Mg]	Suma [Mg]
	Papier i tektura [Mg]	Tworzywa sztuczne [Mg]	Szkło [Mg]	Bioodpady [Mg]			
12 823,8960	1 556,8600	1 817,9000	1 406,2600	6 879,7600	629,6400	1 022,9390	26 137,2550

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportów miesięcznych firm świadczących usługę odbioru odpadów komunalnych oraz prowadzenia PSZOK

3. Masa odpadów odebranych i zebranych w ramach organizowanego systemu w przeliczeniu na mieszkańca

Średnia masa wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych w ramach organizowanego systemu (wykazanych w tabeli 16) przypadająca na jednego mieszkańca Gminy Swarzędz wynosiła **512,465 kg/M/rok**. W ramach umowy w 2024 roku od 1 mieszkańca odebrano średnio **251,434 kg/M/rok** odpadów komunalnych zmieszanych i **93,740 kg/M/rok** odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj. odpadów z papieru, tworzyw sztucznych, metali i szkła, a także **12,345 kg/M/rok** odpadów wystawkowych (m.in. mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego). W przypadku bioodpadów o kodach 20 01 08 oraz 20 02 01, statystyczny mieszkaniec Gminy Swarzędz wytworzył **134,889 kg/M/rok**. Natomiast do PSZOK statystyczny mieszkaniec Gminy Swarzędz przywiózł ok **20,056 kg/M/rok** odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tabela 16 Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych w ramach organizowanego systemu przypadająca na jednego mieszkańca w 2024 r. wg ewidencji ludności Gminy Swarzędz

Masa odpadów komunalnych zmieszanych (20 03 01) przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa bioodpadów przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa odpadów wystawkowych przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	Masa odpadów zebrana w PSZOK przypadająca na 1 mieszkańca [kg/M/rok]
251,434	93,740	134,889	12,345	20,056

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportów miesięcznych firm świadczących usługę odbioru odpadów komunalnych oraz prowadzenia PSZOK

4. Koszty poniesione przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu w związku z prowadzeniem systemu

W 2024 roku Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu zgodnie z zapisami ucpg oraz aktów prawa miejscowego zapewniał właścicielom nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi m.in. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także dostępność PSZOK. Koszty poniesione przez Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu w 2024 roku, zgodnie z art. 9tb ust. 1 pkt 3 zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Warto wskazać, że zgodnie z zapisami ucpg, art. 6r z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu; edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Ponadto z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Tak więc, wskazane w poniższej tabeli koszty stanowią koszty częściowe, zgodnie z art. 9tb ucpg.

Tabela 17 Koszty i dochody za 2024 r.

Rodzaj usługi	Koszt [zł]
Odbiór i transport niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny	18 611 681,73
Zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	2 503 471,08
Utworzenie i prowadzenie PSZOK	1 129 635,83
Dochody przypisane z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	29 238 700,03

Źródło: Opracowanie własne

5. Działania edukacyjne Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu w roku 2024

W roku 2024 Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu prowadził działania związane z edukacją ekologiczną z zakresu gospodarki odpadami, w szczególności kładąc nacisk na selektywną zbiórkę odpadów.

Spośród przeprowadzonych działań edukacyjnych należy wymienić:

1. Przygotowanie dla nauczycieli pomocy dydaktycznych w postaci prezentacji oraz materiałów, które wykorzystywane są na zajęciach w klasach 1 - 3 oraz 4 - 8;
2. Zaprojektowanie poradnika dla mieszkańców „Mniej odpadów? To możliwe!”;
3. Cykl spotkań z mieszkańcami, zarządcami, mających na celu przybliżenie zasad poprawnej selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy;

-
4. Przeprowadzenie akcji: „Stawiamy na bioodpady”, która obejmowała przygotowanie i rozdysponowanie materiałów dydaktycznych, filmu o zasadach gromadzenia bioodpadów, działania kontrolne pojemników itp.;
 5. Zorganizowanie konkursów indywidualnych: „Śladami naszych odpadów”, „Bioodpady z nami zawsze na luzie”, „Rymuj z bioodpadami”, „Quiz – głodomorek”,
 6. Zorganizowanie konkursów dla szkół podstawowych i przedszkoli: „EKOpunkt w szkole”, „Kolorowe EKOpojemniki”, „Śladami naszych odpadów”;
 7. Szeroki zakres informacji dot. gospodarki odpadami zamieszczonych na stronie internetowej urzędu, w tym cykl postów zamieszczonych w mediach społecznościowych gminy związanych z gospodarką odpadami;
 8. Cykl artykułów w „Prosto z Ratusza”;
 9. Cykl proekologicznych występów Teatru Mozaika dla uczniów szkół podstawowych i przedszkoli;
 10. Zorganizowanie wiosennej i jesiennej akcji sprzątania terenów wokół Jeziora Swarzędzkiego – w porządkach wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, urzędnicy, uczniowie swarzędzkich szkół, przedstawiciele organizacji i grup społecznych oraz wszyscy chętni mieszkańcy. Celem akcji było kształtowanie postaw pro-ekologicznych oraz świadomości, że dbałość o środowisko jest ważna;
 11. Wyposażenie szkół podstawowych w ścieżki edukacyjne-ławostopy;
 12. Zorganizowanie gminnej eko wyprzedaży garażowej;
 13. Stoiska na gminnych wydarzeniach;
 14. 3 jadłodzielnie, gdzie każdy może zostawić żywność, której ma w nadmiarze i której nie jest w stanie sam zjeść i którą każdy potrzebujący może zabrać ze sobą do domu. Jadłodzielnie znajdują się w następujących lokalizacjach: „Swarzędzka Jadłodzielnia” przy ul. Poznańskiej 25 (przy budynku Centrum Usług Społecznych), „Swarzędzka Jadłodzielnia - BAZAR” przy ul. Zamkowej 25 (przy targowisku miejskim) oraz „Swarzędzka Jadłodzielnia - PIĄTKA” na os. Mielżyńskiego 3A (przy Szkole Podstawowej nr 5). Celem jadłodzielni jest wsparcie inicjatyw mieszkańców na rzecz ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w gminie Swarzędz;
 15. Swa-dzielnia – to miejsce, gdzie niepotrzebne ale niezniszczone, sprawne rzeczy, ubrania i tekstylia dostają drugie życie. Mieszkańcy mogą zostawić ale i zabrać za darmo to co może się im przydać. Swa-dzielnia mieści się przy ul. Piaski 4 (Klub Integracji Społecznej).

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W obowiązującym Planie Inwestycyjnym stanowiącym Załącznik nr 1 do WPGO nie wskazano żadnych planowanych inwestycji na terenie gminy Swarzędz.